

8 Programma Energie op klimaat!

Inleiding en ontwikkelingen

Het klimaat verandert. Dit wordt jaarlijks bevestigd door het klimaatpanel van de VN (IPCC) en de klimaatscenario's van het KNMI. De temperatuur op aarde stijgt: dit komt door de toename van broeikasgassen in de lucht. Klimaatverandering heeft grote gevolgen voor mens, natuur en milieu. Daarom nemen we maatregelen. Maatregelen om klimaatverandering te beperken door over te gaan op schone energie (energietransitie). Maatregelen om ons aan te passen aan het veranderende klimaat (klimaatadaptatie). En maatregelen om voldoende bruikbaar zoet water te behouden in Zeeland (zoetwatersituatie).

De Provincie Zeeland voert haar klimaatbeleid en watertaken uit via het uitvoeringsprogramma "Energie op Klimaat!".

Op Europees én nationaal verband is afgesproken om de CO₂-uitstoot te beperken. De Provincie neemt haar verantwoordelijkheid om het Zeeuwse aandeel van deze wereldwijde opgave te behalen. Zo dragen we bij aan de wereldwijde en landelijke klimaatdoelen én om een aantrekkelijke vestigingslocatie te zijn en blijven. De uitdaging is om grondstoffen slimmer te gebruiken, omdat ze niet oneindig zijn en ook op kunnen raken. Daarnaast moeten we veel meer energie duurzaam opwekken, energie en water besparen en willen we de ontwikkeling naar een circulaire economie bevorderen. Een economie waarin we meer hergebruiken en minder afval overhouden. De weg naar een groene economie biedt veel kansen voor Zeeland, maar vraagt ook een grote inzet. Zowel van ons als van de Zeeuwse partners. In 2026 hebben wij extra aandacht voor de oplossingen voor netcongestie en de zoetwatersituatie in Zeeland. Bij netcongestie is er teveel elektriciteit op hetzelfde moment op één plek in het netwerk, waardoor het vol raakt.

Ondanks het terugdringen van de CO₂-uitstoot en het beperken van klimaatverandering, is klimaatverandering al gestart en niet meer terug te draaien. De klimaatveranderingen zijn ondertussen steeds merkbaarder. De verwachting is dat we vaker te maken krijgen met extremere vormen van droogte, hitte en wateroverlast. En daarnaast te maken hebben met de stijgende zeespiegel met een grotere kans op overstromingen. Om een goede leefomgeving te behouden moeten we ons daaraan aanpassen.

De kans op lange droge periodes wordt steeds groter. Dat is een probleem en een uitdaging voor heel Nederland en ook daarbuiten. In Zeeland is het extra ingewikkeld. Zeeland heeft namelijk maar een kleine verbinding met het zoete rivierwater. Daarnaast wordt het water op de lange termijn steeds zouter door het omringende zeewater en zoute grondwater. Daarom is voor Zeeland een eigen toekomstplan gemaakt.

De opgaven ten aanzien van energietransitie, klimaatadaptatie en water zijn uitgewerkt in verschillende regionale Zeeuwse strategieën. Ook (wettelijke) watertaken zijn verantwoordelijkheid van de Provincie Zeeland. De uitvoering hebben wij vormgegeven in het programma Energie, Klimaat en Water.

Speerpunten

- Opbrengst windenergie (op land): 700 MW in 2030 en zonne-energie: 1.000 MW in 2030.
- Toewerken naar een energiemix, inclusief kernenergie.
- Helpen met uitvoering SDR-regioplan 2030-2050 ten behoeve van een klimaatneutrale
- Industrie.
- Uitvoeren acties Regionale energiestrategie (RES).
- Bijdrage leveren aan beperken netcongestie.
- Uitvoeren acties Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KasZ).
- Uitvoeren uitvoeringsprogramma Zeeuws Deltaplan Zoet Water.
- Uitvoeren van (wettelijke) taken rond het waterkwaliteit en -veiligheid.
- Bijdrage leveren aan de Zeeuwse Integrale gebiedenaanpak.

Beleidskader

- [Regionale Energiestrategie](#)
- [Energievisie \(na vaststelling in 2025\)](#)
- [Klimaatadaptatiestrategie Zeeland](#)
- [Richtlijn overstromingsrisico's](#)
- [Omgevingsvisie](#)
- [Zeeuws Deltaplan Zoet Water](#)
- [Deltaprogramma](#)
- [Voorkeursstrategie Zuidwestelijke Delta](#)
- [Zwemwaterrichtlijn](#)
- [Kaderrichtlijn Water](#)

Maatschappelijk effect

Door de CO₂ uitstoot te verminderen werken we aan een duurzame Zeeuwse economie en leefomgeving. We passen de leefomgeving en het watersysteem aan, zodat we kunnen omgaan met veranderende (klimaat)omstandigheden. Zo kunnen inwoners en bezoekers van Zeeland leven in een veilige, prettige en klimaatbestendige leefomgeving. Door verschillende maatregelen op elkaar af te stemmen, zorgen we ervoor dat Zeeland goed kan optreden bij dreigende tekorten van zoet water.

Energie, Klimaat en Water

In Zeeland werken we aan het voorkomen van klimaatverandering én het omgaan met de gevolgen van klimaatverandering. We sluiten aan bij de doelstellingen van het Rijk om het Klimaatakkoord van Parijs uit te voeren. Dit betekent een CO₂-afname van 55% in 2030 en het einddoel is geen CO₂ uitstoot in 2050.

Voor de energietransitie werken we samen met de Zeeuwse overheden en belangenorganisaties:

- In de Regionale Energiestrategie (RES) werken we aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving en mobiliteit en de opwek van duurzame energie (zon en wind).
- Voor de verduurzaming van de industrie werken we samen met Smart Delta Resources (SDR) aan de uitvoering van de Cluster Energie Strategie (CES).
- Tot slot werken we met de Zeeuwse overheden en de netwerkbeheerders Stedin, TenneT en Gasunie aan de Energievisie en pMIEK (provinciaal Meerjarenprogramma. Infrastructuur Energie en Klimaat) voor het toekomstbestendig maken van het energiesysteem.

Het doel van de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KasZ) is een klimaatbestendig en waterrobuust Zeeland in 2050. Dat betekent dat we werken aan een watersysteem dat minder kwetsbaar is voor klimaatveranderingen. De strategie richt zich op doelen op de lange termijn, maar om die te bereiken moeten nu al maatregelen en keuzes gemaakt worden. De KasZ is een samenwerkingsverband van alle Zeeuwse overheden en belangenorganisaties in Zeeland. Daarnaast is in het Zeeuws Deltaplan Zoetwater een strategie opgesteld om Zeeland weerbaar te maken tegen zoetwatertekorten.

Binnen de Zuidwestelijke Delta werken we samen met onze partners binnen het Gebiedsoverleg Zuidwestelijke Delta om ons doel van een ecologisch gezonde, veilige en economisch aantrekkelijke delta te kunnen realiseren. Dit doen we aan de hand van de vastgestelde Voorkeursstrategie.

Trendindicatoren

Trendindicatoren	Stand 2022	Stand 2023	Stand 2024
Emissie van broeikasgassen volgens bronbenadering (kton CO ₂ -eq.)	11,963	**	**

Productie van hernieuwbare energie in petajoule (PJ)	9.009	10.251	**
Percentage van de waterlichamen met goede ecologische kwaliteit*	0%	0%	0%

* Op afzonderlijke onderdelen wordt progressie geboekt. In het totaaloordeel is dit niet zichtbaar. Onder andere door one out, all out principe van de KRW, voldoet geen enkel waterlichaam aan de deze voorwaarde.

** De gegevens van 2023 in de kerndataset regionale klimaatmonitor zijn deels nog niet beschikbaar.

Doelindicatoren

Doel	Indicator	Stand 2024	Stand 2025	Streefwaarde 2025	Streefwaarde 2026	Einddoel 2030
Aantal (semi)publieke laadpunten EV	Aantal laadpalen	4.543	5.383	*	*	10.000
Hernieuwbare energie door wind op land	Totale productie van hernieuwbare energie in MW	601	601	*	*	700
Hernieuwbare energie zon wind op land (> 15 kW)	Totale productie van hernieuwbare energie in MW	573	700	*	*	1.000
Faciliteren energyhubs	Aantal	n.v.t.	1	n.v.t.	n.v.t.	10
Adviestrajecten verduurzaming MKB	Aantal	n.v.t.	10	85	85	85
Adviseren bedrijven ten aanzien van netcongestie via expertplatform	Aantal	251	324	**	**	500
Reductie emissie broeikasgassen provincial organisatie t.o.v. 2021	%	23	**	*	*	55
Acties uitvoeringsagenda KaZ in uitvoering	Aantal	23	34	n.v.t.	n.v.t.	48
Klimaatrisico's zijn inzichtelijk en up to date via stresstesten en klimaatscenario's	%	100	100	100	100	100
Vergroenen schoolpleinen	Aantal	49	73	73	86	180
Actief benutten Zeeuwse labelsystematiek Klimaatadaptatie en klimaatonderlegger door Zeeuwse overheden	Aantal	6	7	15	15	15
Voldoen aan wettelijke normen aangewezen zwemwaterlocaties.	%	100	100	100	100	100

* In het klimaatakkoord en Zeeuwse uitwerking daarvan zijn doelenstellingen afgesproken voor 2030.

** De gegevens van 2024 in de kerndataset regionale klimaatmonitor zijn deels nog niet beschikbaar.

Doelstelling

Klimaatadaptatie en voldoende zoet water

Zeeland kan in 2050 de effecten van klimaatverandering (van hitte, droogte, wateroverlast en overstromingen) opvangen of tegengaan. Ook is Zeeland in 2050 weerbaar tegen zoetwatertekorten en gaan we zuinig om met zoet water. Om dit te bereiken voeren wij de acties van de Klimaatadaptatie Strategie Zeeland en het Deltaplan Zoet Water uit.

Acties

Berekenen en actueel houden overstromingsgevolgen in kader van EU-ROR

De Europese Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) heeft als doel de negatieve gevolgen van overstromingen voor de gezondheid van de mens, het milieu, het culturele erfgoed en de economische bedrijvigheid te beperken. Concreet verplicht de ROR het maken van een voorlopige risicobeoordeling, overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten en overstromingsrisicobeheerplannen. Dit ligt landelijk vast in het Overstromingsrisicobeheerplan 2022-2027 en is op Zeeuws niveau opgenomen in het Regionaal Waterprogramma 2022-2027 (Provinciale Staten 12 november 2021). In 2025 zijn de overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten geactualiseerd en vastgesteld. De actualisering van de overstromingsbeheerplannen is voorzien in 2028.

In 2026 worden door het Rijk de Overstromingsbeheerplannen voor Rijn, Maas, Schelde en Eems opgesteld. Deze moeten uiterlijk 22 december 2027 gepubliceerd zijn.

De Provincie Zeeland moet de benodigde informatie voor het opstellen van de overstromingsbeheerplannen verstrekken aan het Rijk.

De Provincie Zeeland sluit aan bij internationaal afstemmingsoverleg ROR met Vlaanderen.

Stimuleren adaptatie maatregelen, onder andere via subsidieregeling realisatie groene schoolpleinen

Wij verlenen subsidie voor Groene Schoolpleinen en Groene en Klimaatadaptieve Bedrijventerreinen. We gaan verder met de vergroening van schoolpleinen van het basisonderwijs. In 2026 verkennen en indien starten we ook met de vergroening van schoolpleinen bij VO- en Mbo-scholen.

Toepassen van meerlaagsveiligheid

We werken aan het versterken van de waterveiligheid in Zeeland volgens het principe van meerlaagsveiligheid. Dat betekent dat we niet alleen inzetten op het versterken van primaire en secundaire keringen, maar ook kijken naar ruimtelijke ontwikkeling én crisisbeheersing en evacuatie.

In 2026 voeren we een pilot uit voor laag 2: ruimtelijke ingrepen die de gevolgen van een overstroming kunnen beperken. Voorbeelden zijn maatregelen die nu al genomen kunnen worden om schade in de toekomst te minimaliseren.

Daarnaast blijft er via het project FIER aandacht voor laag 3 en 4: crisisaanpak en herstel.

Opnemen Zeespiegelstijging onderdeel van de KasZ

Het thema zeespiegelstijging wordt opgenomen in de KasZ 2027-2032. We werken zeespiegelstijging verder uit als vijfde klimaateffect (naast wateroverlast, droogte, hitte en overstromingen).

We gaan aan de slag met het opstellen van plannen van aanpak voor de aan zeespiegelstijging gerelateerde thema's bewustwording, mitigatie, kennis en onderzoek, adaptatie en inspiratie.

Uitvoering geven aan de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KasZ)

De Klimaatadaptatiestrategie Zeeland is in 2021 vastgesteld in Provinciale Staten. Doel is om Zeeland in 2050 weerbaar tegen de gevolgen van klimaatveranderingen. De provincie voert samen met haar de partners de gezamenlijke acties van het uitvoeringsagenda van de KasZ uit die in 2024 is geactualiseerd. Eén van de acties is het opstellen van een "Klimaatonderlegger" (afwegingskader) om klimaatrisico's mee te nemen bij (ruimtelijke) ontwikkelingen. In 2026 wordt gewerkt aan de KasZ voor 2027-2032 zodat deze eind 2026 kan worden vastgesteld door gemeenten en staten.

Uitvoering geven aan het Zeeuws Deltaplan Zoet Water

Het Zeeuws Deltaplan Zoet Water is in december 2021 vastgesteld in PS. Het doel is om Zeeland in 2050 weerbaar tegen zoetwatertekorten te maken. Er is steeds minder zoet water beschikbaar door klimaatverandering. In 2026 werken we verder aan maatregelen om de zoetwaterbeschikbaarheid te verbeteren. Dit doen we door het uitvoeren van het uitvoeringsprogramma. Ook kijken we in samenwerking met het Rijk naar mogelijke aanvullende middelen voor zoetwatermaatregelen. Daarnaast verkennen we in 2026 de mogelijkheden voor extra aanvoer van zoet water.

Doelstelling

Energietransitie

In 2030 willen we als Zeeuwse samenleving 55% minder CO₂ uitstoten. Het einddoel is geen CO₂ uitstoot in 2050. Aan de hand van de Zeeuwse Energievisie, het (Provinciaal) Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat, de Cluster Energiestrategie (CES) en de Regionale Energiestrategie (RES) werken we aan die doelstelling.

Acties

Aanpak energie-infrastructuur

In 2026 werken we vanuit de Aanpak Energie Infrastructuur aan de uitvoering van acties binnen drie geformuleerde actielijnen. Dit zijn:

1. Sneller bouwen.
2. Beter benutten van het bestaande systeem.
3. Integraal programmeren.

In actielijn 1 heeft Provincie Zeeland samen met de Werkgroep Integraal Programmeren een regierol in (ruimtelijke) processen voor de realisatie van energie-infrastructuurprojecten. Vanuit de Taskforce Zeeuwse Netoplossingen (actielijn 2) werken we aan energiehubs en maatwerkoplossingen gericht op verduurzaming van het MKB en optimaal functioneren van het energiesysteem. In actielijn 3 staat het integraal programmeren centraal en starten we met de voorbereiding van het Provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK 3.0). De door PS vastgestelde Energievisie Zeeland vormt hiervoor de basis. Indien nodig krijgt deze een update.

Het fonds energietransitie van de Stichting Zeeuwse Publieke Belangen wordt besteed aan projecten die een wezenlijke bijdrage leveren aan de doelen voor de Energietransitie

De portefeuille van de Stichting Zeeuwse Publieke Belangen is goed gevuld dankzij de challenges "Boost the grid" en "Boost the Energy Transition". De lopende projecten worden begeleid en opgedane kennis wordt actief gedeeld met het netwerk (onder andere TaskForce Zeeuwse Netoplossingen en RES). SZPB blijft open voor nieuwe projectaanvragen waarbij het verhelpen van netcongestie en het leveren van een bijdrage aan de Zeeuwse energietransitie belangrijke criteria zijn. Er is nog een budget van circa € 2 miljoen euro beschikbaar. In 2026 en 2027 wordt toegewerkt aan afronding van het fonds.

In het waterstofdossier geven we prioriteit aan het industriële verbruik: de komende jaren maken we werk van het vergroenen van de bestaande Zeeuwse waterstofvraag (elektrolyse)

Waterstof speelt een belangrijke rol in de energietransitie. Zeker voor de industrie en zware mobiliteit. Zeeland heeft de ambitie om de grootste waterstofhub van West-Europa te worden. Dat is in lijn met de toekomstvisie Zeeland2050. Maar dat betekent dat er niet alleen voor eigen gebruik geproduceerd en geïmporteerd zal worden. Hoe deze ambitie verder wordt ingevuld, werken we uit in een provinciale waterstofstrategie. Deze wordt in 2026 opgesteld. In deze strategie houden we ook rekening met de ruimtelijke inpassing.

We zetten verder in op de volgende activiteiten:

- Samen met andere overheden, (landelijk, regionaal en Europees), SDR, NSP en het bedrijfsleven werken we aan goede randvoorwaarden en aan de daadwerkelijke bouw van voldoende productielocaties (electrolyzers). Dit doen we om te kunnen voldoen aan de vraag naar groene waterstof.

- Omdat de eigen lokale productie zeker de eerste jaren niet groot genoeg is om aan de regionale - en landelijke vraag te kunnen voldoen, maken we deels ook werk van import van groene waterstof. Dat gebeurt o.a. in de vorm van ammoniak als waterstofdrager. Samen met betrokken partijen werken we aan inpassing daarvan in het havengebied. Ook wordt gewerkt aan oplossingen voor het daarmee samenhangende transport naar het achterland.
- We bekijken op welke manier blauwe waterstof een rol kan spelen in de energietransitie. Dit is waterstof die met fossiele energie is gemaakt, maar waarbij de CO2 is afgevangen.
- We dragen bij aan het tijdig realiseren van het landelijk waterstofnetwerk (de backbone) die de 5 grote landelijke industrieclusters met elkaar verbindt en die ook aansluit op het netwerk van de buurlanden. Het doel is om de backbone Zuid West eind 2023 in werking te hebben.
- Helpen ontwikkelen en realiseren van verschillende regionale waterstofketens, onder andere in de gemeente Kapelle met het realiseren van een lokaal distributienet met aansluiting op de backbone.
- Via Hydrogen Europe vindt kennisuitwisseling plaats over de Europese ontwikkelingen omtrent waterstof (marktcondities, wetgeving, financierbaarheid).

Kernenergie

Het Rijk heeft naast de voorkeurslocatie Borssele, afgelopen jaar ook Vlissingen en Terneuzen aangewezen als zoekgebied binnen Zeeland voor de bouw van twee nieuwe kerncentrales. Daarnaast onderzoekt het Rijk ook of bedrijfsduurverlenging van de huidige kerncentrale mogelijk is.

Na het niet-bindende bod afgelopen jaar onderzoeken de Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij NV (ZEH) en het Rijk verder of de aandelen in de Elektriciteits-Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ) aan het Rijk kunnen worden overgedragen. In 2026 wordt een bindend bod verwacht. Dan wordt duidelijker welke vervolgstappen gezet moeten worden met de aandeelhouders van ZEH.

Voor de geplande nieuwbouw werken we verder aan een voorlopig Rijk-Regiopakket met voorwaarden. Dit pakket is klaar als het ontwerp voor het locatiebesluit af is. Dit besluit volgt waarschijnlijk in de tweede helft van 2026, volgens de laatste brief van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei. Dit is later dan eerder gedacht.

Daarna maken we een definitief locatie gebonden Rijk-Regiopakket dat klaar is als de definitieve locatie is gekozen. Dat verwachten we vanaf de tweede helft van 2027. Bij het opstellen van de Rijk-Regiopakketten werken we nauw samen met de gemeenten Borssele, Terneuzen en Vlissingen.

Samen met gemeenten werken we aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving waaronder het maatschappelijk vastgoed en particuliere woningen

Gemeenten en Provincie zetten in op de warmtetransitie in de gebouwde omgeving. We geven uitvoering aan het Zeeuws Isolatie Programma, het stimuleren van warmteprojecten en het opstellen van warmteprogramma's in de gemeenten. De focus ligt op stimulering bij de isolatie van woningen met een D, E, F, of G energielabel.

Het Klimaat ontzorgingsprogramma Maatschappelijk vastgoed (KlimOp) wordt door de Provincie Zeeland verder opgepakt en uitgebreid. Het doel is om zoveel mogelijk richting uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen te gaan. Hiervoor benaderen we actief eigenaren die in een eerder stadium met een advies geholpen zijn. Daarnaast werken we nauw samen met de gemeenten over de aanpak van hun eigen maatschappelijk vastgoed. Ook de gemeenten kunnen vanuit het programma hulp en ondersteuning krijgen.

We faciliteren het MKB bij het verduurzamen van hun processen, bedrijfsvoering en gebouwen

Begin 2024 is de Taskforce Zeeuwse netoplossingen opgericht om bedrijven te helpen om netcongestie te verminderen. Daarnaast geeft het Expertplatform bedrijven advies om bedrijfsprocessen en -gebouwen te verduurzamen. Provincie Zeeland heeft voor de periode 2024-2025 subsidie verstrekt. De Taskforce en het Expertplatform blijven ook in 2026 actief voor het Zeeuwse bedrijfsleven.

Het ontzorgingsprogramma klein MKB is eind 2024 geopend via een subsidieregeling. Binnen deze regeling kunnen MKB'ers tot 50 medewerkers € 2.500 exclusief BTW subsidie krijgen voor duurzaamheidsadvies van het gebouw of proces. De subsidieregeling loopt door in 2025 en 2026. Er is budget om ruim 200 bedrijven te helpen met hun verduurzamingsplannen. Provincie Zeeland werkt met Impuls en regionale partners aan de opzet van een transitiefonds voor bedrijven en een duurzaamheidslening voor klein MKB. We willen deze begin 2026 openstellen.

We initiëren het gebruik van restwarmte en andere mogelijkheden voor kleinschalige duurzame warmte

- We blijven ons inzetten voor een grootschalig warmtenet met onder andere restwarmte vanuit Dow richting de gebouwde omgeving van Terneuzen.
- Voor het mogelijk toekomstige warmtenet Sloegebied is onderzoek gedaan naar de mogelijke uitwisseling van restwarmte van Zeeland Refinery richting de gebouwde omgeving van Vlissingen, Middelburg en Borsele. Dit lijkt volgens berekeningen van RHDHV financieel niet haalbaar. Een laatste doorrekening vindt nu plaats door NetVerder.
- Met gemeente Vlissingen onderzoeken we de haalbaarheid van een gezamenlijk warmtenet voor de Panoramabuurt.
- Aanjagen en verbinden van initiatieven voor de toepassing van mini-warmtenetten. In een aantal gemeenten worden initiatieven uitgewerkt tot een project.
- Via het interprovinciaal overleg blijven we aangehaakt op de landelijke ontwikkelingen op het gebied van de warmtetransitie (NPLW, NDW, fondsen en subsidies)

We ondersteunen de verduurzaming van het Zeeuwse industriecluster

Provincie Zeeland stimuleert en faciliteert de verduurzaming van het industriecluster in de bijdrage aan de klimaatdoelstellingen. Dat gebeurt onder andere door:

- Voortzetten deelname aan het platform Smart Delta Resources (SDR). We nemen als Provincie actief deel aan de 5 programma's van SDR (Spark Delta (elektriciteit), Hydrogen Delta (waterstof), Carbon Delta (CCS), Circular Delta (circulariteit) en Heat Delta (restwarmte))
- Als partij deelnemen aan de overleggen over de maatwerkafspraken met de drie grote Zeeuwse bedrijven DOW Chemicals, Zeeland Refinery en Yara Sluiskil. Doel van de maatwerkafspraken is meer en sneller CO2 reduceren dan op grond van wet- en regelgeving nodig. Daarnaast heeft Provincie Zeeland een faciliterende rol in gesprekken over verduurzaming met het rijk en de overige grote uitstoters in de regio, zoals DOW Chemicals en Yara Sluiskil.
- Actief inbreng leveren bij de voorbereiding (o.a. procedures) van de in het MIEK en pMIEK opgenomen energie infrastructuurprojecten van nationaal en regionaal belang zoals 380 kV Zeeuws Vlaanderen, de Multi Utiliteiten Kruising (MUK) en aansluiting op de landelijke waterstofbackbone.
- Verkennen van de mogelijkheden voor verschillende regionale waterstofnetten.

We realiseren wind- en zonprojecten, met als doel in 2030 binnen de provinciegrenzen 10,5/11 PJ duurzaam op te wekken

Om het doel te bereiken coördineert, regisseert en zo nodig bemiddelt de Provincie in projecten tussen initiatiefnemers, gemeenten, belangenorganisaties en omwonenden. Verder zorgt de Provincie voor beleid op hoofdlijnen waarbinnen wind- en zonprojecten gerealiseerd kunnen worden. Dit is opgenomen in de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening.

We werken aan de uitvoering van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) en Regionale Aanpak Laadinfrastructuur Zuidwest (RAL ZW)

De NAL geeft landelijk sturing aan het ontwikkelen van kennis en beleid op gebied van laadinfrastructuur. Provincies Zuid-Holland en Zeeland werken samen onder de noemer NAL-regio Zuidwest en voeren acties uit volgens de door beide besturen vastgestelde Regionale Aanpak Laadinfrastructuur Zuidwest (Ral Zuidwest) en het daaruit afgeleide jaarlijkse Plan van Aanpak. Voor 2026 en 2027 is de aanpak gericht op het uitvoeren van de regionale concessie laadinfrastructuur voor Zuidwest Nederland, het realiseren van een regionaal logistiek laadnetwerk en het realiseren van laadinfrastructuur voor de bouwsector. Daarnaast blijft de NAL-regio Zuidwest waar dat nodig is gemeenten ondersteunen met kennis.

We werken met het netwerk aan de uitvoering van de Regionale Energiestrategie

De RES Zeeland is een samenwerkingsverband met o.a. de Zeeuwse gemeenten, het Waterschap en netbeheerder Stedin. We werken aan de uitvoering van de Regionale Energiestrategie 2.0. De basis is gelijkwaardigheid en er wordt gewerkt volgens het principe van netwerksturing. Kennis en expertise over de opwek van duurzame energie op land/dak, de uitdagingen in de gebouwde omgeving en het gebruik van andere warmtebronnen delen we met alle stakeholders van RES Zeeland. Jaarlijks organiseren we hiervoor een grote bijeenkomst. Vier keer per jaar verschijnt de RES Nieuwsbrief.

We geven zelf het goede voorbeeld door ons eigen vastgoed te verduurzamen en hiermee onze CO2 uitstoot te verminderen

In 2025 is een start gemaakt met het meerjaren verduurzamingsplan voor het Abdijcomplex van de Provincie. Na een selectieprocedure is een adviseur gekozen die het gehele complex in kaart gaat brengen en verschillende scenario's opstelt voor verduurzaming. De bestaande plannen en adviezen worden hierin meegenomen. In 2026 worden deze plannen verder uitgedacht en uitgewerkt tot een definitieve meerjarenbegroting.

Doelstelling

Water en Bodem met kwaliteit

Een duurzaam bodemgebruik en goede kwaliteit van grond- en oppervlaktewater. Hiervoor werken we aan een watersysteem waarin waterpeilen en (ruimtelijke) ontwikkelingen op elkaar zijn afgestemd. Ook voldoet het watersysteem aan de Europese Kaderrichtlijn Water.

Wettelijke taken op het vlak van water(beheer) worden structureel uitgevoerd. De Provincie draagt samen met andere overheden (waterschap, gemeenten, Evides, Rijk) bij aan het behoud en waar mogelijk verbetering van de waterkwaliteit in grond- en oppervlaktewater, drinkwater en zwemwater.

Acties

Aanwijzen en bewaken beschermingsgebieden drinkwaterwinningen

Dit doen we onder andere om te voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water. In de Omgevingsverordening is de bescherming van grondwaterbeschermingsgebieden vastgelegd. In gebiedsdossiers brengen we eventuele bedreigingen in beeld en benoemen we zo nodig maatregelen. De toestand wordt gevolgd via monitoring.

Aanwijzen zwemlocaties en toezien op veilige en hygiënische omstandigheden in samenwerking met waterbeheerders, gemeenten en RUD

Voldoen aan de Zwemwaterrichtlijn.

Bevorderen van een goed en efficiënt functionerende waterketen

Het samenwerkingsverband Samenwerking (Afval)waterketen Zeeland (SAZ+) bestaat uit alle Zeeuwse gemeenten, waterschap Scheldestromen en waterbedrijf Evides. De Provincie is geen actief deelnemer, maar adviseur en agendalid. Wij zien er op toe dat SAZ+ bijdraagt aan de provinciale, nationale en Europese doelen voor waterkwaliteit, waterkwantiteit en klimaatadaptatie.

Monitoren van de uitvoering van het Waterschapsbeheerprogramma en het analyseren van de voortgang via de jaarlijkse voortgangsrapportages overeenkomstig de voor waterkwaliteit geformuleerde doelstellingen in het Regionaal waterprogramma

Dit is onderdeel van de wettelijke toezichthoudende taak die de Provincie heeft ten opzichte van Waterschap Scheldestromen.

Zoeken naar synergie mogelijkheden voor realisatie waterdoelen met provinciale opgaven.

Het Zeeuwse watersysteem moet worden ingericht op het veranderende klimaat en ontwikkelingen uit de Zeeuwse samenleving. We stellen een strategie op hoe wij doelen van natuur, landbouw, recreatie, wonen en werken kunnen combineren met het inrichten van een toekomstig gericht watersysteem.

Doelstelling

Deltawateren

We werken aan een ecologisch gezonde, veilige en economisch aantrekkelijke delta. Dit doen we door samen met onze partners in te zetten op:

- Het realiseren van een gezond ecologisch systeem.
- Het verder versterken van de (water)veiligheid en klimaatbestendigheid.
- De zorg voor voldoende zoet water.
- Het stimuleren van de economische vitaliteit.

Acties

Bijdrage leveren aan uitvoeren voorkeursstrategie Zuidwestelijke Delta

In het uitvoeringsprogramma Zuidwestelijke Delta staat uitgeschreven hoe het Gebiedsoverleg de komende jaren wil helpen in om 2050 de eerste delta ter wereld te zijn die klaar is voor klimaatverandering. Zo kunnen mensen hier ook na 2050 prettig blijven wonen, werken en recreëren.

In 2026 stelt het Gebiedsoverleg de nieuwe Integrale Voorkeursstrategie vast. Als Provincie leveren we een bijdrage aan de bemensing van het programmabureau. Daarmee helpen wij bij het opstellen van de voorkeursstrategie en de uitvoering van de in het uitvoeringsprogramma opgenomen acties.

Vervolg Lange Termijn Perspectief Natuur Westerschelde (LTP-N)

In 2024 heeft de VNSC besloten de Lange Termijn Visie (LTV2030) voor het beleid en beheer van het Schelde Estuarium te opnieuw te bekijken. Het doel is om een langetermijnvisie te maken. Zo kunnen Vlaanderen en Nederland tussen de periode 2030 tot 2060 opnieuw grensoverschrijdende keuzes maken om het Schelde-estuarium ruimtelijk te blijven gebruiken.

Het gaat hierbij om beleid en beheer voor de drie gedeelde kernpijlers: veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid. De herijking wordt geleid door het Nederlandse ministerie van I&W en het Vlaamse Departement Mobiliteit en Openbare Werken via het 'projectteam LTV Schelde-estuarium'. Hierin zitten de partners van de VNSC, waaronder ook de Provincie Zeeland. Stakeholderparticipatie in het proces van de herijking vindt plaats via de Schelderaad. Eind 2025 moet de eerste fase van de herijking, de probleemanalyse zijn afgerond.

De planning is om in 2026 een start te maken met het in beeld brengen van mogelijke keuzes en principes voor beleid en beheer. Deze keuzes worden vertaald naar voorbeelden van concrete inrichtingsprincipes en hoe deze toe te passen op concrete gebieden. De laatste stap in het proces is het opstellen van een uitvoeringsagenda, zoals in 2005 gedaan is met de OntwikkelSchets 2010.

Vaststellen bestuursovereenkomst Grevelingen II (planuitwerking) en starten bestuursovereenkomst Grevelingen III (realisatiefase); actieve bijdrage aan de planvorming/planuitwerking en de daar lopende discussies rond natura 2000 & klimaat robuustheid

Zandsuppletie Galgeplaat; De planvoorbereidingsfase voor de zandsuppletie Galgeplaat is afgerond en het MIRT-besluit voor de uitvoering is genomen. De uitvoering start naar verwachting in de 2e helft van 2026.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2026
Lasten	
080101 Uitvoering klimaatadaptatie en voldoende zoet water	2.538
080103 Energietransitie	5.528
080107 Deltawateren	145
089999 Ambtelijke inzet	1.925
Totaal Lasten	10.136
Baten	
080101 Uitvoering klimaatadaptatie en voldoende zoet water	398
080103 Energietransitie	3.962
Totaal Baten	4.360
Totaal begrote baten en lasten	-5.776
Onttrekkingen	
980899 Bestemmingsreserves-Pr.8	-2.669
Toevoegingen	
980899 Bestemmingsreserves-Pr.8	31
Totaal begrote reserves	2.638
Totaal begroot	-3.138